

**Заклад вищої освіти
«Міжнародний університет бізнесу і права»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Сергій Ненько

27 квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА СКОРОЧЕНИЙ КУРС НАВЧАННЯ

ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІСЬКА СПРАВА І СТРАХУВАННЯ»

Схвалено Вченою Радою
Закладу вищої освіти
«Міжнародний університет бізнесу і права»
Протокол № від 27 квітня 2023 р.

Херсон-Миколаїв-2023

1. Пояснювальна записка

До вступних випробувань на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності "Фінанси, банківська справа та страхування" допускаються вступники, що мають освітньо-кваліфікаційний рівень „молодший спеціаліст” за галуззю знань „Економіка та підприємництво”.

У відповідності до вимог, які висуваються до випускника-молодшого спеціаліста, останній повинен мати всебічні та глибокі знання за спеціальністю, вміти оперувати фінансовими категоріями, розуміти суть фінансових процесів, основ фінансової політики,

Цілі і завдання іспиту - перевірити знання абітурієнтів з основних розділів дисципліни “Фінанси”.

Вступні випробування для вступу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності "Фінанси, банківська справа та страхування" обов'язково проводяться в письмовій формі за тестовими технологіями.

Фахові вступні випробування для вступників проводиться у термін, затверджений наказом ректора.

Екзаменаційні білети складаються з 50 тестових завдань.

Під час вирішення тестових завдань студенти використовують отримані під час навчання знання, практичний досвід та знання отримані шляхом самоосвіти.

ОПИС ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

1. Сутність фінансів, їх функції і роль

Предмет науки про фінанси. Фінанси - специфічна форма суспільних відносин. Об'єктивні передумови виникнення і розвитку фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Прості і складні фінансові категорії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.

Функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Розподільна функція, її зміст. Об'єкти і суб'єкти розподілу і перерозподілу вартості суспільного продукту. Контрольна функція. Фінансова інформація та її роль у реалізації контрольної функції. Взаємозв'язок розподільної і контрольної функцій. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.

Вплив фінансів на розвиток суспільного виробництва. Фінансове забезпечення відтворювального процесу. Форми фінансового забезпечення.

Фінансове регулювання і фінансове стимулювання економічних і соціальних процесів. Підвищення ролі фінансів в умовах переходу до ринкових відносин.

2. Фінансова система

Поняття фінансової системи і теоретичні основи її побудови. Структура фінансової системи. Сфери та ланки фінансових відносин, їх характеристика. Взаємовідносини між окремими сферами та ланками фінансової системи.

Правові та організаційні основи фінансової системи. Державне регулювання фінансових відносин. Функції Президента, законодавчих і виконавчих органів державної влади щодо загального управління фінансовими потоками. Оперативне управління фінансовою системою. Управлінські функції Міністерства фінансів і його регіональних управлінь і відділів, Контрольно-ревізійної служби, Державної податкової адміністрації, Державного казначейства, Рахункової палати, Пенсійного фонду, Національного банку України, Міжбанківської валютної біржі, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Розмежування функцій між управлінськими фінансовими установами.

Роль фінансової системи держави у забезпеченні умов економічного зростання.

3. Фінансова політика

Фінансова політика - складова економічної і соціальної політики держави. Складові фінансової політики. Завдання і принципи фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики.

Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Стабілізація

фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення.

4. Фінансовий механізм

Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму.

Фінансове планування і прогнозування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів, їх характеристика. Зведене фінансове планування. Баланс фінансових ресурсів і витрат держави.

Фінансовий контроль. Зміст фінансового контролю, його призначення. Види, форми і методи фінансового контролю. Фінансовий аудит як незалежний фінансовий контроль. Суб'єкти фінансового контролю в Україні, їх функції.

Фінансові норми і нормативи; фінансові ліміти і резерви; фінансові стимули і санкції, їх використання для активізації економічного зростання й підвищення суспільного добробуту.

5. Фінанси домогосподарств

Економічна сутність фінансів домогосподарств. Функції фінансів домогосподарств. Роль домогосподарств у фінансово-економічній системі держави.

Доходи домогосподарств: сутність, механізми утворення.

Видатки домогосподарств: поняття, напрями витрачання.

Баланс доходів та видатків домогосподарств. Заощадження домогосподарств.

6. Фінанси суб'єктів господарювання

Сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові кошти.

Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрями використання фінансових ресурсів комерційних підприємств державної і недержавної форм власності. Взаємовідносини підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Вплив галузевих факторів на організацію фінансів підприємств.

Фінанси бюджетних установ. Кошторисне фінансування, його зміст і принципи. Неприбуткова діяльність громадських формувань і добродійних фондів.

Управління процесами формування і використання фінансових ресурсів господарських суб'єктів. Розроблення балансів грошових потоків і прогнозування фінансових результатів.

7. Державні фінанси

Поняття публічного фінансового господарства і державних фінансів. Склад і структура державних фінансів, характеристика їх грошових потоків.

Державні доходи і державні витрати - основоположні категорії державних фінансів. Фінансові ресурси держави. Джерела формування державних доходів, фактори їх зростання. Державні витрати на задоволення суспільних благ і послуг.

Система державних фінансів за їх ієрархічним рівнем - загальнодержавні і місцеві фінанси.

Державні фінанси як інструмент регулювання економіки. Кейнсіанська бюджетна політика стабілізації економіки і стимулювання економічного зростання. Зміна економічних доктрин «економіки попиту» на «економіку пропонування» та її вплив на фінансові методи державного регулювання економічних процесів.

Проблеми державних фінансів у період ринкової трансформації економіки. Криза державних фінансів і шляхи фінансової стабілізації. Менеджмент державних фінансів.

Економічна сутність доходів і видатків бюджету. Форми їх прояву і матеріальне втілення. Загальний і спеціальний фонди державного бюджету. Класифікація бюджетних доходів. Джерела формування бюджетних доходів. Форми і методи мобілізації грошових коштів у бюджет.

Податкові і неподаткові надходження, їх склад і структура. Офіційні трансферти.

Видатки державного бюджету, їх класифікація. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Поточні та капітальні видатки. Витрати державного бюджету на соціальний захист населення. Склад і структура витрат державного бюджету в соціально-культурній сфері. Фінансування науки. Витрати державного бюджету на фінансову підтримку економіки. Витрати на оборону і державне управління.

Бюджетне фінансування. Форми бюджетного фінансування.

Бюджетний дефіцит. Поняття і причини виникнення. Стійкий і тимчасовий бюджетний дефіцит. Методи розрахунку бюджетного дефіциту. Проблеми скорочення і можливі джерела покриття бюджетного дефіциту.

8. Податки і податкова система

Сутність і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Прямі податки. Непрямі податки. Елементи системи оподаткування. Теоретичні питання перекладання податків та ухилення від їх сплати.

Податкова система: поняття, основи побудови. Становлення та розвиток податкової системи України. Податковий кодекс України, його значення для формування і функціонування науково-обґрунтованої і стабільної податкової системи держави.

9. Бюджет і бюджетна система

Бюджет як економічна і правова категорія. Місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Розподільна і контрольна функція бюджету. Бюджетний механізм фінансового регулювання і посилення його конструктивного впливу на реалізацію стратегії економічного і соціального розвитку України.

Бюджетна система: поняття і принципи побудови. Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Міжбюджетні відносини. Регулювання міжбюджетних відносин. Міжбюджетні трансферти. Види міжбюджетних трансфертів. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості та їх використання для визначення розподілу міжбюджетних трансфертів. Порядок надання міжбюджетних трансфертів.

Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу і його складові етапи. Організаційні засади бюджетного планування. Порядок складання, розгляду і затвердження проектів державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів за доходами і видатками. Секвестр бюджету. Захищені статті видатків бюджету.

Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів.

Бюджетні права державних органів законодавчої і виконавчої влади.

10. Місцеві фінанси

Сутність місцевих фінансів, їх склад і роль у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань.

Фінансові ресурси місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Склад доходів місцевих бюджетів. Закріплені доходи. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів. Загальний і спеціальний фонди місцевих бюджетів.

Видатки місцевих бюджетів. Обов'язкові видатки і видатки на реалізацію делегованих центральною владою повноважень. Соціальна спрямованість видаткової частини місцевих бюджетів. Фінансування місцевого господарства.

Бюджет розвитку місцевих бюджетів. Позички місцевим бюджетам. Обслуговування боргу місцевих рад.

Зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування в Україні.

11. Державні цільові фонди

Необхідність створення та призначення державних цільових фондів. Принципи їх організації.

Загальнодержавні соціальні фонди та їх значення для забезпечення системи соціального страхування. Пенсійний фонд. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Фонд

соціального страхування від нещасних випадків на виробництві. Фонд України соціального захисту інвалідів. Джерела формування доходів і напрямки видатків. Управління коштами загальнодержавних цільових фондів.

Інші фонди цільового призначення в Україні. Порядок їх формування і використання.

Цільові фонди місцевих органів влади.

12. Державний кредит і державний борг

Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту. Відмінність державного кредиту від банківського.

Види державного кредиту. Внутрішній і зовнішній державний кредит. Розвиток міжнародного й умовного державного кредиту.

Форми внутрішнього державного кредиту. Державні позики, їх види. Класифікація державних внутрішніх позик. Обернення частини вкладів населення у державний кредит. Залучення коштів загальнодержавного позикового фонду. Казначейські позики. Гарантовані позики як форма умовного державного кредиту.

Форми зовнішнього державного кредиту. Державні зовнішні позики. Позики міжнародних фінансових організацій. Міжурядові позики, зовнішні банківські кредити, їх значення у фінансовій підтримці України.

Державний борг. Види державного боргу. Структура державного боргу, механізм його формування.

Боргова залежність держави, її критичний рівень. Вплив державного боргу на фінансовий стан держави.

Управління державним боргом і його обслуговування.

13. Страхування і страховий ринок

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Функції страхування.

Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахований отримувач.

Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів.

Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування.

Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види і форми.

Страхування кредитних і фінансових ризиків. Економічна необхідність, значення і види. Умови страхування кредитних і фінансових ризиків.

Особисте страхування, його сутність і значення в забезпеченні соціального захисту громадян. Види особистого обов'язкового і добровільного страхування.

Перестраховування. Необхідність і роль перестраховування в забезпеченні сталості страхових операцій.

Доходи і витрати страховика. Страхові платежі як основне джерело доходів страховика. Витрати на виплату страхового відшкодування і страхових сум, відрахування в запасні і резервні фонди.

Фінансові результати страхових операцій, їх рентабельність. Прибуток страхових організацій, його розподіл і використання.

Страховий ринок. Поняття страхового ринку і його організаційна структура. Учасники страхового ринку. Організаційні форми існування страхових компаній.

Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні. Ліцензування страхової діяльності.

Формування і розвиток страхового ринку в Україні.

14. Фінансовий ринок

Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації і розподілі фінансових ресурсів. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суб'єкти фінансового ринку.

Структура фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок кредитних ресурсів. Фондовий ринок як найважливіший сегмент фінансового ринку. Первинний і вторинний фондовий ринок, їх призначення. Біржовий і позабіржовий ринок цінних паперів.

Види цінних паперів, які можуть випускатись і обертатися в Україні. Основні характеристики цінних паперів.

Правове регулювання фондового ринку. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів.

Фондова біржа: правове становище, організація і порядок роботи. Функції фондової біржі. Порядок допуску цінних паперів до обігу на фондових біржах.

Ринок фінансових послуг, його роль у функціонуванні економічної системи. Види фінансових послуг.

Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні

15. Міжнародні фінанси

Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси країн і регіонів.

Фінансова діяльність міжнародних організацій. Фінанси Організації Об'єднаних Націй і Європейського Союзу.

Міжнародні фінансові інституції: Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Агентство з гарантування багатосторонніх інвестицій). Банк міжнародних розрахунків. Європейський Інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, їх завдання, сфери діяльності, формування капіталів та ресурсів.

Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів

Європейського співтовариства. Міжнародний фінансовий ринок: міжнародний ринок грошей (валютний ринок), міжнародний ринок кредитних ресурсів, міжнародний ринок цінних паперів.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ

Тест	Оцінка за 12- бальною системою оцінювання	Оцінка за 100- бальною системою оцінювання	Оцінка за 200- бальною системою оцінювання
1	0	2	4
2	0	4	8
3	0	6	12
4	1	8	16
5	1	10	20
6	1	12	24
7	2	14	28
8	2	16	32
9	2	18	36
10	2	20	40
11	3	22	44
12	3	24	48
13	3	26	52
14	3	28	56
15	4	30	60
16	4	32	64
17	4	34	68
18	4	36	72
19	5	38	76
20	5	40	80
21	5	42	84
22	5	44	88
23	6	46	92
24	6	48	96
25	6	50	100
26	6	52	104
27	7	54	108
28	7	56	112
29	7	58	116
30	7	60	120
31	8	62	124
32	8	64	128
33	8	66	132
34	8	68	136
35	9	70	140
36	9	72	144
37	9	74	148
38	9	76	152

39	10	78	156
40	10	80	160
41	10	82	164
42	10	84	168
43	11	86	172
44	11	88	176
45	11	90	180
46	11	92	184
47	12	94	188
48	12	96	192
49	12	98	196
50	12	100	200

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бюджетний кодекс України. Ухвалений Верховною Радою України 22.03.2001 р.
2. Василик О. Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. - К.:Вища школа, 1997.
3. Василик О.Д. Теорія фінансів. Підручник. - К.: НІОС, 2000.
4. Єпіфанов А. О., Сало І. В., Д'яконова І.І. Бюджет і фінансова політика України: Навч. посібник. - К.: Наук, думка, 1997.
5. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. //Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 23.
6. Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону України«Про державну податкову службу в Україні» від 05.02.1998 р. № 83/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 29.
7. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» від 26.01.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - №13.
8. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва» від 19.10.2001р. № 2063-III // Відомості Верховної Ради України. - 2000.- №51-52.
9. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 р. № 1533-III // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 22.
10. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.1999 р.№ 1105-XIV // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 46-47.
11. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 26.06.1997р. №400/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - №37.
12. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997р. №280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України.-1997.-№24.
13. Закон України «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні» від 21.12.2001 р. № 2157-III // Офіційний вісник України. - 2001. - № 4.
14. Закон України «Про обов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від 18.01.2001 р. №2240-111 //Урядовий кур'єр. - 2001. - № 38.
15. Закон України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» від 11.07.1996 р. № 315/96-ВР// Відомості Верховної Ради України. - 1996.- №43.
16. Закон України «Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та

професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 22.02.2001 р. № 2272-ІІ // Офіційний вісник України. - 2001. - № 12.

17. Закон України «Про страхування» від 7.03.1996 р. № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 18.

18. Закон України «Про формування, порядок надходження і використання коштів Фонду щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та для здійснення заходів соціального захисту населення» від 10.02.2000 р. №1453-111 // Відомості Верховної Ради України.-2000. - № 13.

19. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» від 18.06.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 38.

20. Конституція України // Голос України. - 1996. - 13 липня.

21. Кравченко В.І. Місцеві фінанси України: Навч. посібник. - К.:Знання. 1999.

22. Опарін В. М. Фінанси: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2001.

23. Петленко Ю.В., Рожко О.Д. Місцеві фінанси: Опорний конспект лекцій.- К.: Кондор, 2003.- 282 с.

24. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування та використання коштів резерву Пенсійного фонду» від 6.05.2001 р. № 435 // Офіційний вісник України. - 2001.- № 20.

25. Романенко О.Р., Огородник С.Я, Зязюн М. С. Фінанси: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 1999.

26. Сазонець І.Л., Гринько Т.В., Придатко Г.Ю. Управління місцевими фінансами: Навч. посібник.- К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.

27. Сунцова О.О. Місцеві фінанси: Навч. пос.- Київ Центр навч. літ-ри, 2005.- 560 с.

28. Указ Президента України «Про Державне Казначейство України» // Діло. - 1995 р. - № 43.

29. Указ Президента України «Про заходи щодо підвищення ефективності контрольно-ревізійної роботи» від 27.08.2000 р. № 1031/2000.

30. Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 3.07.1998 р. № 727/98 // Урядовий кур'єр. - 1998. - № 128.

31. Федосов В.М., Опарін В.М., П'ятаченко Г.О. та ін. Податкова система України: Підручник / За ред. В. М. Федосова. - К.: Либідь, 1994.

32. Финансы: Учебник / Под ред. Л. А. Дробозиной. — М.: ЮНИТИ: Финансы, 1999.

33. Финансы: Учебник / Под ред. М.В. Романовского, О.В. Врублевской, Б.М. Сабанти. - М.: Перспектива: Юрайт, 2001.

Додаткова

34. Азаров М.Я., Кольга В.Д., Онищенко В.А. Все про податки: Довідник. - К.: Експерт-Про, 2000.
35. Біленчук П.Д., Кравченко В.В., Підмогильний М.В. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право). Навчальний посібник.- К.: Атіка, 2000.- 304 с.
36. Близнюк А.М. Региональные проблемы развития экономики Украины (на примере Донецкой области). Монография.- Донецк: ДонГУЭТ им. М.Туган-Барановского, 2001.- 86 с.
37. Боди Зви, Мертон Роберт. Финансы / Пер. с англ.: Учеб. пособие. - М.: Вильямс, 2000.
38. Бойчик І.М. Економіка підприємства. Навчальний посібник.- К.: Атака, 2002.- 480 с.
39. Дж.К.Ван Хорн. Основы управления финансами. М.: Финансы и статистика, 2001.
40. Завгородний В.П. Налоги и налоговый контроль в Украине. - К.: А.С.К., 2000.
41. Завгородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. - К.: Знання, 2000.
42. Косолапов А.Г. Фінансові методи стимулювання ринкових перетворень в Україні. - К.: Знання, 2000.
43. Курс економіки: Учебник.- 3-е изд., доп./ Под ред. Б.А. Райзберга.- М.: ИНФРА-М, 2001.- 716с. – (Серия «Высшее образование»).
44. Луніна І.О. Державні фінанси України в перехідний період. - НАН України, Інститут економічного прогнозування. - К., 2000.
45. Мозговой О.Н. Фондовый рынок Украины. - К.: Феникс, 1997.
46. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: Навч. посіб.- К.: Знання-Прес, 2002.- 495 с.- (Вища освіта ХХІ століття)
47. Про основні напрями бюджетної політики на 2002 рік: Послання Президента України Л.Д. Кучми до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України // Урядовий кур'єр. - 2001. - № 102.
48. Пушкарева В.М. История финансовой мысли и политика налогов: Учеб. пособие. - М.: Инфра-М, 1996.
49. Суторміна В. М. Фінанси зарубіжних корпорацій: Підручник. - К.: КНЕУ, 2004.
50. Суторміна В.М., Федосов В.М., Андрущенко В.А. Держава, податки, бізнес. - К.: Либідь, 1992.
51. Федосов В., Опарін В., Львовчкін С. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями. - К.: КНЕУ, 2002.
52. Шарль Бланкарт. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки / За наук. ред. В. М. Федосова. - К.: Либідь, 2000.
53. Журнали „Фінанси України”, „Економіка України”, „Економіст”

(російське видання), „Економіка і управління”, „Економіка і прогнозування”, „Актуальні проблеми економіки”, „Регіональна економіка”, „Вопросы экономики” (російське видання), „Економіст”, „Управління сучасним містом”.

Інформаційні ресурси

1. Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.google.com.ua/>

2. Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1960>.

3. Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1462>.

Офіційні веб-сайти органів державної влади України:

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ - Режим доступу до електронних документів: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index/>.

2. Президент України : офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/>.

3. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.